

HAMAS-İSRAİL ÇATIŞMASI PERİYODİK DEĞERLENDİRME-7 (25-28 Kasım 2023)

GÜNCEL GELİŞMELER

Hamas'ın silahlı kanadı İzzeddin el-Kassam Tugayları'nın "Aksa Tufanı" adıyla 7 Ekim sabahı gerçekleştirdiği kapsamlı saldırı ile başlayan, ağırlıklı olarak İsrail'in Gazze'ye işgal saldırıları şeklinde devam eden ve 1.400 İsraili ile 13.000 sivil olmak üzere 15.000'den fazla Filistinlinin öldüğü, 18.000'den fazla kişinin yaralandığı savaşta;¹ taraflarca mutabık kalınan ve 24 Kasım 2024 günü başlayan, rehine takası ve yardım malzemelerinin ulaştırılması üzerine inşa edilen insani arada, şimdiye kadar üç aşamada gerçekleştirilen takas kapsamında Gazze Şeridi'nden 39 İsraili kadın ve çocuk, İsrail hapishanelerinden ise 117 Filistinli kadın ve çocuk serbest bırakıldı.² Ayrıca İsrail, savaş uçaklarından "Savaş Henüz Bitmedi", "Kuzeye Dönmek Yasak ve Çok Tehlikeli" yazan broşürler atarak Filistinlileri Gazze'nin kuzeyine taşınmalarını konusunda uyardı.³

Kırılğan bir süreç olarak devam eden insani ara ile ilgili olarak; Hamas, serbest bırakılan tutuklu Filistinlilerin sayısının artırması halinde insanın aranını uzatılabileceğini⁴ açıklarken, Netanyahu, ABD Başkanı ile yaptığı görüşmede ateşkesin uzatılmasına açık olduklarını ve ateşkes sona erdikten sonra operasyonlara devam edeceklerini beyan etti.⁵

Katar, Mısır ve ABD, gerçekleşip gerçekleşmeyeceği belli olmasa da ateşkesin uzatılması için taraflara baskı yaparken⁶, Katar Dışişleri Bakanı anlaşmanın uzatılacağını umduklarını, ABD Başkanı ise duraklamayı devam ettirmek amacıyla olduklarını ifade etti.⁷

Endonezya Dışişleri Bakanı Retno Marsudi, Londra'da İngiltere Dışişleri Bakanı David Cameron ile yaptığı görüşmede; İsrail'in "meşru müdafaa" kavramını bahane olarak kullandığını, bu mazeretin arkasına gizlenerek sivil halkı katlettiğini, insan hakları savunuculuğunu sık sık dile getiren İngiltere ve Batı'nın bunu Filistin içinde istemesi gerektiğini ve İngiltere'nin adalet ve insanlık mücadelesi yanında yer almasını umduğunu" ifade etti.⁸

Birleşik Krallık Dışişleri Bakanı David Cameron, Gazze'deki insanlar için 30 milyon sterlin daha yardım taahhüdünde bulunacağını açıkladı.⁹

İngiltere merkezli BBC muhabirleri, yayıncıyı İsrail yanlısı önyargısı ve Filistin haberi nedeniyle eleştirdi.¹⁰

¹ https://tr.wikipedia.org/wiki/2023_Hamas-%C4%B0srail_Sava%C5%9F%C4%B1

² <https://www.trthaber.com/haber/dunya/3-esir-takasi-gerceklesti-hamas-17-israil-39-esiri-serbest-birakti-815969.html>

³ <https://today.rtl.lu/news/world/a/2141447.html>

⁴ <https://www.livemint.com/news/world/hamas-seeks-to-extend-truce-with-israel-with-some-conditions-11701026087661.html>

⁵ <https://ddnews.gov.in/international/hamas-seeks-truce-extension-conditions-israel-open-longer-pause>

⁶ <https://www.gmanetwork.com/news/topstories/world/889641/hamas-israel-release-prisoners-on-third-day-of-truce/story/>

⁷ <https://thepeninsulaqatar.com/article/27/11/2023/live-updates-calls-to-extend-truce-grow-on-day-4-of-humanitarian-pause-in-gaza>

⁸ <https://en.antaranews.com/news/299406/marsudi-meets-uks-cameron-presses-for-ending-cruelty-in-gaza>

⁹ <https://www.lbc.co.uk/news/david-cameron-meet-palestinian-leaders-uk-pledges-39m-gaza/>

¹⁰ <https://www.yenisafak.com/en/news/bbc-reporters-criticize-broadcaster-over-its-pro-israel-bias-coverage-of-palestine-3673936>

ABD’de gerçekleştirilen Şükran Günü Geçit Töreninde, “Filistin ve gezegen için kurtuluş”, “Özgür Filistin” sloganları atıldı.¹¹

Küba Devlet Başkanı, bir kısmı Havana’daki ABD Büyükelçiliği önünde gerçekleşen savaşın sona erdirilmesini talep eden Filistin yanlısı yürüyüşe katıldı.¹²

İngiltere’nin dış istihbarat teşkilatı (MI6)’nın 2014-2020 yıllarında başkanlığını yapan Sir Alex Younger, Filistin yanlısı protestolar nedeniyle önümüzdeki dört yıl içinde İngiltere’de yaşanacak terör olaylarında artış olabileceğini söyledi.¹³

Kırgızistan Cumhurbaşkanı, Minsk’te düzenlenen Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü (KGAÖ) zirvesinde, Gazze Şeridi’ndeki olayların “derin endişe” yarattığını söyledi ve iki devletli çözümü önerdi.¹⁴

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) temsilcileri ile yaptığı görüşmede, İsrail’in kendisini savunma hakkının olduğunu fakat sivillerin öldürülmesini kınadıklarını belirterek Fransa’nın Gazze konusunda çifte standart göstermediğini ifade etti.¹⁵

İki ülke arasındaki iş birliğinin derinleşmesi kapsamında Orta Doğu görüşmeleri için Pekin’e giden Fransa’nın üst düzey diplomatı Catherine Colonna ile Çin Başbakanı Li Qiang ve Dışişleri Bakanı Wang Yi arasındaki görüşmede İsrail-Hamas Savaşı da ele alındı.¹⁶

ABD’nin eski ulusal güvenlik danışmanı John Bolton; insani ara anlaşmasının, İsrail için kötü bir anlaşma olduğunu, Hamas’ın İsrail ve ABD halkına karşı psikolojik bir oyun oynadığını, Hamas’ın İsrail ordusunun kararlılığını ve motivasyonunu bozmak istediğini, bu sürenin uzamasından Hamas’ın fayda sağlayacağını söyledi.¹⁷

İsraili yetkililer; uzun bir duraklamanın, İsrail’in Gazze’deki birincil hedefini tehlikeye atabileceğini, Hamas’ın bu süre içinde toparlanacağını, insani ara sonrası İsrail’in yapacağı operasyonlarda daha sert bir savunma ile karşılaşabileceğini söyledi.¹⁸

İsrail, 33 Filistinliyi daha pazartesi günü geç saatlerde serbest bıraktı ve Cuma gününden bu yana 150 Filistinli serbest bırakılmış oldu.¹⁹

Katar dışişleri bakanlığı sözcüsü Majed Al-Ansari, anlaşmanın iki gün daha uzatıldığı haberlerini doğruladı.²⁰ Anlaşmanın uzatılması haberleri üzerine; Katar, ABD ve Ürdün de dahil olmak üzere birçok ülke, Gazze Şeridi’ndeki insani yardım molasının iki gün daha uzatılmasını memnuniyetle karşıladı.²¹

¹¹ <https://www.bellinghamherald.com/news/nation-world/national/article282250873.html>

¹² <https://www.timesofisrael.com/cuban-president-leads-pro-palestinian-march-in-front-of-us-embassy-in-havana/>

¹³ <https://www.lbc.co.uk/news/mi6-chief-hamas-iran-radicalising-young-people/>

¹⁴ <https://www.yenisafak.com/en/news/kyrgyz-president-says-events-in-gaza-strip-cause-of-deep-concern-3673930>

¹⁵ <https://jakartaglobe.id/news/france-has-no-double-standards-on-gaza-macron-tells-oic>

¹⁶ <https://www.dailymail.co.uk/wires/afp/article-12786765/Frances-diplomat-Beijing-talks-Middle-East.html>

¹⁷ <https://www.bellinghamherald.com/news/politics-government/article282263123.html>

¹⁸ <https://www.telegraphindia.com/world/israel-dilemma-whether-to-restart-the-war-against-hamas-in-the-gaza-strip-once-the-truce-ends/cid/1982801>

¹⁹ <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-67550483>

²⁰ <https://edition.cnn.com/2023/11/27/middleeast/israel-hamas-truce-extended-intl/index.html>

²¹ <https://thepeninsulaqatar.com/article/28/11/2023/live-updates-countries-welcome-humanitarian-pause-extension-on-day-5-of-truce-in-gaza>

ANALİZ VE DEĞERLENDİRME

Uluslararası ilişkiler açısından;

Ortadoğu’da başat rol almak isteyen ülkelerin, kalıcı barışın sağlanması amacıyla kendi aralarında (Çin-Fransa gibi) yapmış oldukları görüşmelerle barış çağrılarının,

Dünya kamuoyunda ve özellikle ABD’de artan hatta “soykırım” nitelemesi ile anılmaya başlanan İsrail politikaları ve uygulamalarına duyulan öfke ile savaş karşıtlığının,

İsrail’e destek olan hükümetlerin olduğu ülkelerde gerçekleşen protestolar ile Filistin yanlısı gösterilerin maksatlı desteklerle (İran-Rusya vb.) terör eylemlerine dönüşebilme olasılığının,

İsrail’e olan siyasi ve ekonomik desteği azaltabileceği, bunun da İsrail’i 2 gün daha uzatıldığı duyurulan insani arayışı daha da fazla uzatmaya, kalıcı barış için görüşme yapmaya zorlayacağı,

Türkiye’nin, kalıcı barışın sağlanması amacıyla “iki devletli çözüm”, kapsamındaki söylemleri artırarak devam ettirmesinin uygun olacağı,

Askerî açıdan;

İsrail’in, Hamas tarafından serbest bırakılan rehinelere sorgularından elde edeceği bilgiler doğrultusunda, harekât planlarında değişiklikler yapabileceği, bu doğrultuda hazırlıklarını tamamlamak amacıyla anlaşmanın kısa bir süre uzatılmasını olumlu karşılayabileceği, müteakiben çok şiddetli bir saldırı gerçekleştirebileceği,

Gazze halkının kuzeye geçişini ve yerleşmesini engelleyerek kontrol altına aldığı alanlarda tampon bölge oluşturma gayreti içine girebileceği,

Hamas’ın, dünya kamuoyunda lehine oluşan algıyı artırmak amacıyla anlaşmanın uzatılmasını sağlayacak adımlar atabileceği ve fakat anlaşmanın uzatılmasından istifadeyle süratle toparlanmaya çalışabileceği, İsrail ordusunun motivasyonunu kırarak propaganda faaliyetlerinde ve eylemlerde bulunabileceği değerlendirilmektedir.

İşbu eserde yer alan veriler/bilgiler, yalnızca bilgi amaçlı olup, bu eserde bulunan veriler/bilgiler tavsiye, reklam ya da iş geliştirme amacına yönelik değildir. Alp Uluslararası Stratejik Analiz, Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayi Uygulama Danışmanlığı, Bilgi Transferi, Proje Yönetimi, Eğitim, Öğretim, İkmal ve Tedarik, Emniyet, İletişim, Bilişim, Pazarlama, Organizasyon, İmalat, İthalat ve İhracat A.Ş. işbu eserde sunulan verilerin/ bilgilerin içeriği, güncelliği ya da doğruluğu konusunda herhangi bir taahhüde girmemekte, kullanıcı veya üçüncü kişilerin bu eserde yer alan veriler/bilgilere dayanarak gerçekleştirecekleri eylemlerden ötürü sorumluluk kabul etmemektedir. Bu eserde yer alan bilgilerin her türlü hakkı Alp Uluslararası Stratejik Analiz, Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayi Uygulama Danışmanlığı, Bilgi Transferi, Proje Yönetimi, Eğitim, Öğretim, İkmal ve Tedarik, Emniyet, İletişim, Bilişim, Pazarlama, Organizasyon, İmalat, İthalat ve İhracat A.Ş.’ye aittir. Yazılı izin olmaksızın işbu eserde yer alan bilgi, yazı, ifadenin bir kısmı veya tamamı, herhangi bir ortamda hiçbir şekilde yayımlanamaz, çoğaltılamaz, işlenemez.

